

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajzár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdeményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér“-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Itj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A felirati vita után.

Kézdí-Vásárhely, 1887. okt. 26.

Az erős küzdelem, mit a parlament elé terjesztett három válaszfelirat okozott, két nap alatt véget ért. El lehet mondani, hogy ez unikum a magyar parlament életében.

A felsőházban meglehetősen simán, az alsóban pedig a megszokott sablonszerűséggel.

Erősen hittük, hogy az ország beszélő képes atyái megeresztenek egynehány jól megcsiszolt mondatot, illetve frázist, de a küzdők nagy fájdalmára úgy alakultak a viszonyok, hogy magának a miniszterelnöknek kellett a dolgot előre segíteni, nehogy menetében megálljon. Medrébe száradt az áradat; egy kivétellel érthetetlen hallgatás vett erőt a parlamenten. A legitim alkalmat több pénzügyi kapacitás elmulasztotta, elfogulatlan nézeteinek nyilvánítására.

Azonban kezdjük elöl.

A felsőházban a Rudnyánszky által készített javaslat, mint a parlament írásos kifejezése, el lett fogadva minden módosítás nélkül. Komoly elhatározással vált, hogy az orvoslási reform-törekvéseket a főrendek hajlandók minden erőből támogatni. Egyedül a konzervatív pártnak volt holmi hozzájárulása, a mi szintén röviden véget ért álláspontjuknak szokásos jelzése után.

Ezen oldalról gróf Zichy Nándor, a

pénzügyi kapacitás, szólt meglehetősen méltóságos hangon. Mint eddig, úgy most is a pénzügyek rendbehozatalát és a szigorúbb takarékoskosságot ajánlotta. Szerinte előnyösebb az aerarium jövedelmét úgy emelni, ha a közvetett adók, a dohánymonopolium jobban ki lesznek használva.

A klasszikus szónok, Somssich, szintén hajlékonyan, simán szólt. Annyira simán, hogy az ellenzék bölcs állítása szerint ostyában adta be a mérget. Nehéz lenne az igazság könyvéből kiolvasni ama pusztá állításokat, mik az ellenzék lomtárból világnak lettek bocsátva, mik a pénzügyi helyzet kendőzése, programhiány és a közügyek könnyűvérű kezelése körül fordulnak meg.

Az alsóházban röviden, de nehezebben ért véget a felirati vita. Mindenik párt törekedett meggyőződésének fölényt szerezni, de végre is úgy sült el, mint a hogy annak a legjobb szándékkal történnie kellett. Egyik oldalról a munkaerő, másikon pedig a türelmetlen kifakadás.

Irányi Dániel meglehetősen hévvel küzdött álláspontja érdekében, kitől a szabadelvű párt elvárta volna, hogy az ismert módon, megnyerőbb tonusból szóljon. Ezt alig értjük, mert ő, ki a nemzeti becsületre annyit ad, a nemzeti demoralizációját sötét képekben festette le, holott eddig a pártfegyelem

korlátai között is mindig meglátta az igazságot. Ugy látszik, hogy hevében ő is — mint oly sokan — túl lőtt a célon.

A nagyhangú szavak Apponyit most is tündöklővé tették, melyből, meg kell vallanunk, még a szokott csipősségek sem maradtak ki. Egyedül — pártja keserves fájdalmára — a választási visszaélésekről nem szólt; úgy látszik, átértette a dolgot, maga előtt látja az ellenzéki halottak nagy számát, kik a választások alatt drága pénzen vértettek el.

Ami azonban a parlament nagy többségét lekötötte, az a Beöthy Ákos őszintesége volt, ki odaadó érthetőséggel szólt arról, hogy az ellenzék hitelt és befolyást veszített. Azt a befolyást t. i., a melylyel nem birt, talán reménye sincs, valameddig az ellenzéki üres szölamokba lelket nem lehelnek, míg a pártszenvédelet elfogulatlanság, a könnyű bizonyítékokat tartalomsúly nem váltja fel.

De legyen, hogy igazat szólt. Ki az oka?

Maga az ellenzék, a megszokott nyers küzdelme miatt. Mert az, hogy ne lássuk a rózsát, csak töviseit, soha a fényt, mindig az árnyat, nem lehet más, mint jogosulatlan támadás, melynek köpenyege alatt a magyar közjogi aspirációk valószínűsítésére veszedelmek, a kormány férfiai iránt öncélú személyeskedés lappang.

Azért is találóan mondta az ellenzék,

a mint egyik intező tag is mondá, elégséges a helybeli zenekar is arra, hogy a jótékony célú előadások jövedelmének felét lenyalja, miről az eddigi tapasztalat eléggé tanusodik.

Mintán a cigányokat is letárgyalták, reám is elkerült a sor. Hogy miképpen jutottam eszükbe közvetlenül épen a cigányok után, azt nem tudom; annyiban hasonlítok hozzájuk, hogy én is úgy keresem a kenyeremet, mint ők, annyi különbséggel, hogy az én kofonionom, a mivel a hangszeremet oly gyakran kenegetem, más fajta, mint övék.

Elég az hozzá, hogy engem is, mint az egyelet egyik igénytelen tagját, felszólítanak arra, hogy utazási élményeimből a változatosság kedvéért tartanék egy rövid felolvasást. Midőn ebbeli szándékukat értesemre adák és hosszas rábeszélés után ajánlkozám, nem vettem észre, hogy az én ravasz kollegám nem oda üt, a hova néz.

Neki a programjába okvetetlen kellett egy szereplő kántoris, arra számítván, hogy a nagyon tisztelt közönség most is azon véleményben lesz, hogy személyemben is a népszerűművekben szereplő kántorokhoz hasonló alakra fog találni. És, a mint méltóztatnak látni, indítványozó ur ez egy alkalommal nagyon is csalódott; azonban nem állok jót arról, hogy az előadás végén én is elődeimnek méltó utóda nem leszek.

Azt hiszem, eléggé meggyőztem a t. kö-

hogy befolyása oda van; bár értjük ezen újdonságot is, de hihetőleg ez is hajótörést szenved. Átlátunk mi is a szitán; a piros bársonyszék messze fénylik, csak hogy nincs kilátás a kormányválságra, mi kielégíthetné a régen táplált igényeket.

Ha ez nem optimizmus, hanem realis nyilvánulása volna a nemzet tulajdonos részének, bizonyára a miniszterelnök, kit nagyon is helyzetéhez lánczoltnak tartanak, a molmukra hajtáná a vizet, de így hasztalan az erőlködés, a nemzet elszédítésére szánt törekvések sisiphusi munkának bizonyulnak.

Nem szólunk mi a nemzet kormányának csálhatatlanságáról, mert tudva levő dolog, hogy a magasan álló fény előtt az árny eltörlül, lehetetlen „Satyram scribere non posset“ nevetésünket eltitkolni a radikálisok szélnek eresztett nagy frázisai felett.

Közgazdasági viszonyok elárulása, céltalan beruházás, nepotizmus, protekció, politikai erkölcsök súlyedése, a stagnáció, majd a pénzügyi katasztrófa, — mit egy ellenzéki képviselő pénzügyi Sedaknak nevezett — az ország közönyössége kormány iránt, nemkülönben ama állítás, hogy állami befolyásunk kifelé tendenciózus spekuláció, hogy az országnak lehetetlen nemzetközi helyzetet teremtetten Bosznia okkupációjával; mik ezek mind? Az ellenzék

zönséget arról, hogy nem dicőség-vágy, sem magam fitogtatása, hanem egyik barátom lépvesszője fogott meg és állított ezen, most még nekem tetszve, melegebb helyre.

Mintán itt vagyok, nincsen egyéb hátra, mint hogy utazási élményeimből egy pár esetet röviden elbeszéljek, ha a t. közönségnek terhére nem lesznek.

Előre bocsátom, nem fogok semmi újdonságot mondani, mert a mit most mondandó vagyok, az már 100-nál több előadást ért többnyire az éjjeli órákban, de ilyen száraz előadásban sohasem részesült, mint most; azért, ha hiányos leend az előadás, annak oka egyébben keresendő, mely most, mint jó segítség, nem jelenhetett meg mellettem.

De térjünk a dologra. Történt a hatvanas években, hogy mint templomkollusok, egyik helybeli akkori tanítótársammal egyes fogaton Magyarhon több helységét beutaztuk.

Mint ilyenek, látogatásunkkal megtiszteltünk egyes tisztviselő urakat is, s midőn odamenetelünk okát elmondottam, többnyire azon válaszzal bocsátottak el: „Férfem a hivatalban van, tessék oda menni.“

Ha a hivatalba mentünk, ott azzal utasítottak el: „Tessék a házamul keresni.“

Mintha csak tábori jelszó lett volna, kevés kivétellel mind egyformán fizettek ki. Ugy látszott, nem mi voltunk az első, kik ilyfajta látogatást tettek náluk.

Végre olyan helyre akadunk, hol a házi

A „Szekelyföld“ tárczája.

Töredékek utazási naplóból.

(Irta és felolvasta Szacsics János a háromszékmegegyi tanító-testületnek 1887. évi okt. 21-én tartott hangversenyén.)

Mélyen tisztelt közönség!

Nagyon csalódnék ezen t. közönségnek azon tiszteletreméltó tagja, kijelenleg tölem valami okos dolgot várna, mert okos dolgot csak okos embertől várhatni; hogy pedig én nem vagyok az, abból is kitűnik, hogy ezen szerepre vállalkoztam.

Megvallom, azon reményben tettem, hátha most is, mint ilyen s ehhez hasonló alkalomnál akárhányszor dalkörünknek nagy gondnal betanult darabjai produkálásakor, figyelemre sem méltatva, a közönség egy része inkább a társalgásban igyekezett szórakozást keresni magának. Tisztelet a kivételeknek. Akkor tudtam bosszankodni azon, de most, megvallom, nagy jótevémeny lenne reám nézve.

Oh, mint irtódom ezen csendességtől! Beh szeretnék én is publikum lenni!

Mintha most is fölembe hangzanék a szakáll-szarító padokon ülő némely uraknak, kik a közügyek iránt nem igen nagyon szoktak lángolni, azon megjegyzésük a mai estélyről: „Minden jól volt, csak a kántor idétlensége elmaradt a tőlünk volt.“ Én is épen azon nézetben

vagyok. Azért hát ne tessék fárasztani magát senkinek, mert ha csak ennyit akar mondani, ezzel nem fog brillírozni.

Azonban, mielőtt ezen megjegyzésekre kerülne a sor, nem lesz felesleges tudomására hozni a nagyon tisztelt közönségnek azt, hogy miképpen jutottam ezen meleg helyre céltáblának. Ugyanis: Ezen társas-estély rendezésével megbízott egyének már hónapok óta tündölnék azon, hogy miképpen rendezzenek élvezetesebb és jövedelmesebb estélyt. Természetesen az ily dolgok rendezésével tanító-egyesületünk sem biz meg minden haszontalan embert, közbe legyen mondva.

Tehát ezen estély rendezésével megbízott tagok egyike kérdésbe teszi: nem lenne-e jó, ha az egyes előadások bengáli tüzfényvilágítás mellett történnének?

Ezen javaslat nem fogadtatott el, mert napjainkban a tapasztalat arról tett tanúbizonyságot, hogy az előre hirdetett, hatásos, nagyszabású, görögtűzvilágítással tartott előadások értelmes emberekre épen az ellenkező hatást gyakorolják; inkább khorus-publikum gyűjtésére valók.

Továbbá javaslatba hozott, hogy a helybeli zenészeken kívül hívassék meg a sepsiszentgyörgyi zenekar is, hogy versenyezve egymással, ezen estélyt a különböző zenészek annál élvezetesebbé tegyék.

Ezen javaslat sem talált visszhangra, mert

és ultramontanok bibliája, melyből behunyt szemmel tudnak olvasni. Miért? Azért, mert politikai hitelük a megkövesült előítéletek becézése.

Különböznünk kívánni sem lehet, hogy az ellenzék engedni tudjon a kétszer kettő hat államalkotó bölcsészetéből; hogy a miniszterelnök rovására a tizenkétévi kormányzásnak történelmi verdiktjével ne kecsegtessen, mert ő azért van, hogy legyen és nem azért, hogy tegyen.

Igy tehát az ideai válaszfaliról röviden és a mai évekéhez képest simán folytatólag; azonban adjuk meg, hogy mégsem azon intenzív önzetlenséggel, objektivitással, mint a minőt a jól felfogott állami érdek kívánnak. Erős a hitünk, hogy ez jövőre is így lesz, mert a konzervatív párt ellenmondásba nem akar esni; a miniszterelnököt és kormányzását ab initio kárhoztatta; hogy most megtagadja egyedül üdvözítő elvét és egyetértését, az lehetetlen.

Fejér Ignác.

SZEMLE.

Tisza Kálmán pénzügyminiszter október 22-én terjesztette a képviselőház elé az 1888-iki költségvetési-javaslatot.

A beszédet a kormányelnök az 1887-iki államháztartási eredmények jelzésével kezdte. Kiemelte, hogy 1887-ben tulkiadás az előirányzatot túl egyetlen tárczával lesz, a belügyinél, pár százezer forint erejéig, főleg egészségügyi és közbiztonsági célokra, a többi tárcza az előirányzatot pontosan betartja, s befolyának — nagyban és egészen — a jövedelmi előirányzatok is, úgy hogy az 1887. évi eredményei meg fognak felelni az előirányzat és a póthitelek együttes tételének.

Ezután a miniszter az 1888-iki költségvetés részleteire tért át, először a rendes költségvetést, azután az átmeneti kiadásokat és beruházásokat ismertetvén.

Az 1888-iki költségvetés — teljesen a tavali alapon számítva, minden új adón alapuló jövedelmi tényező számbavétele nélkül — 18 millió deficiittel végződik. Ha tekintetbe vesszük, hogy az ideai költségvetés a nyugdíjak, s az államadósság megszaporodott szükségletei, s a rendkívüli közösügyi kiadások címén 7 és fél millióval több új teherrel növelte államháztartásunk kiadási rovatát, a kormány előirányzata, mely ennek dacára közel négy millióval kedvezőbb a tavalinál, azt mutatja, hogy az egyéb címeknél való megtakarítások s a jövedelmek némi természetesen (minden adóemelés nélkül való) szaporodása több mint 11 milliónyi fedezetet szolgáltatott az államháztartás fedezeti részére. Csak e mellett volt lehetőség, hogy a nagy új terhek dacára a mérleg nemcsak nem romlott, hanem saját költségvetésünk keretében nyolcz millióval, s a közösügyi rendkívüli kiadás leütésével is négy

millióval javult. A kormány által beterjesztett javaslatok pénzügyi eredménye nincs ez előirányzatba fölvéve. Ezek az illetéknél, a fogyasztási adóknál (a szesz-kiméresi adó nélkül), a dohányjál jövő évre hat millió, teljes érvényesülésükben (s így 1889-ben) mintegy 12 millió jövedelmet fognak szolgáltatni. A kormány a szeszadóra vonatkozó, nagy pénzügyi eredményt ígérő javaslatát csak később fogja a háznak beterjeszteni, de úgy, hogy az 1889-ki évre már ennek pénzügyi eredménye is nagy részben érvényesíthető legyen.

A jövőt illető terveit és számításait a miniszter igen behatólag ismertette. Előadva, hogy minden számításnak alapföltétele a béke és az újabb, nagy hadügyi kiadásoktól való mentességünk, részletezte, szükségkép, mely új terhek, s mely új jövedelmek várhatók 1889-ben s 1890-ben. Az 1888-ra előirányzott deficitet 1889-re újabb 5 millióval fokozzák a honvédség új fegyverekkel felszerelésének szükségletei, de a most benyújtott pénzügyi javaslatok egész mértékű érvényesülése ezt elenyészlyozza, úgy hogy a hiány ezután 1889-re stationárius maradna. De miniszterelnök itt bejelentette, hogy az osztrák kormányval megegyezett a szeszadó reformjára nézve, mely az ipar és szesztermelés minden veszélyeztetése nélkül, sőt azok biztosításával módot fog adni már 1889-ben az állam jövedelmei oly szaporítására, hogy ez évi hiányunk leszáll 2—3 millióra. S minthogy 1890-ben előreláthatólag az összesen körülbelül megfelelő összeg szabadul fel a költségvetés rendkívüli teteleiben s minthogy a szeszadó teljes érvényesülése ez évre már szintén várható; a miniszter kimondhatónak vélte, hogy ez évben a deficit helyett jövedelmi felesleget fog felmutatni államháztartásunk.

Kimutatta az után való teendőket a miniszter költségvetésük leleplezett hiányának, a törlesztés rendének az államjövők eladásából befolyó jövedelemnek pótlását; fömlitette, hogy a regále megváltását rövid időn kezdeményezni szándékozik, még pedig úgy, hogy a korcsmatartási jogért várható illetékek annak költségeit legalább is fedezzék, s megjegyezte, hogy az államadósságok conversioját, a melyből esetleg nagy megtakarítást várhat az állam, az egész pénzügyi rendezés művének mintegy befejezéséül tekinti.

A ház november 24-ig nem tart érdemleges ülést, időközben azonban az elnök formai üléseket összehívhat. Hétfőn a ház miniszteri előterjesztések végett tartott még ülést.

Tanügy.

A „Háromszékmegyei Tanítótestület” közgyűlése.

Kézdi-Vásárhely, 1887. október 13.

Második nap (okt. 22.)

Dél előtt 8 órakor a felső-népiskola III-ik osztályában gyakorlati tanítást tartott Gyöngyösi István, ismertette az élenyt. A bíráló bizottság véleménye alapján a tanítás, mint a pedagógiai, mint a didaktikai következményeknek megfelelő, kitűnően sikerültnek minősített.

mert, a mint monda, férje is nemsokára ott-hon lesz, és ha valami igazítani valónk van, akkor eligazíthatjuk.

En is épen azon tűnődtem, miképen vessek véget a társalgásnak, mielőtt a pukét (bouquet) került volna a dolog. Felhasználtam az alkalmat és a mama szíveségét megköszönve, kinyilatkoztattam, hogy nem maradhatunk, mert könyöradomány gyűjtése végett vagyunk kiküldve, még sok helyen kell tiszteletünket tennünk e tárgyban.

Ezen nyilatkozattal olyan körülményt idéztem elő, hogy nemcsak a jelenlevők, hanem a szomszédságban játszadozó két kis gyermek is (egy 9 éves leány és egy fiúcska) is zavarba jöttek.

Mert a kisasszony azt hitte, hogy társam valami törvényszéki joggyakornok lehet, ki a tata pártfogását jött kikérni; engem pedig nagybátyjának képzel, azért számba sem vett.

Hogy pedig a mama mit gondolt, az örökre titoknak maradt, mert hogy az olyan mamák, kiknek nagy leányuk van, ilyenkor mit gondolnak, azt nem mondják el soha senkinek.

A társamat pedig az hozta zavarba, hogy az eddig oly ügyesen rejtgetett kolduló-könyvünket, mely térfogatára nézve egy

Dél előtt pont 9 órakor a gyűlést megnyitotta M. Székely János elnök.

Felolvastattott a Vajna Károly által nagy gondnal és tanulmányokkal írott következő igen fontos tétel: „A tanító teendője a tanulók vallás-erkölcsi felnevelése és fejlesztése érdekében”, mely élénk vitát provokált. Határozattá emeltetett, hogy e kitűnő mű az „Évkönyv”-be nyomassék ki, írónak pedig elismerő köszönet szavaztatott.

Ezen ügyvel kapcsolatosan indítványozta Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő, hogy mondja ki a tanítótestületi közgyűlés, hogy a vallásosság és erkölcsösség tovább fejlesztése szempontjából nyilvánosan is az egyes községek tanítói által felkéri az iskolaszékeket, hogy ezek felekezeti különbségre való tekintet nélkül szintén kérjék meg a lelkes urakat arra, hogy időnként az iskolába járó tanulók értelmi fejlettségéhez mért **gyermek Isteni tiszteletet** tartsanak. Közgyűlés ezen fontos indítványt egyhangulag elfogadva, megbizta elnökséget ily értelemben való eljárásra.

A tan- és human-intézetek megtekintésére kiküldött bizottság nevében tette meg ezután jelentését Gál Antal zágoni közs. iskolai igazgató-tanító. A bizottsági jelentés midőn elismerésének ad kifejezést a felett, hogy az „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet, „Rudolf”-kórház, „Stephanie”-menház, óvó-intézet, felső-népiskola s részben a fu-iskola helyiségei a kor kívánalmainak megfelelnek, addig felhívandónak indítványozza a városi előjáróságot az elemi leányiskola roszaságára. Az intézet terméinek setétsége, nedvesége, alacsonyága mind oly hibák, melyekből a legveszedelmesebb s az egész életre kiható betegségek származnak. De az épületnek keresztül kasul való repedtsége még az életbiztonság veszélyességét is magában foglalja. Ezen épületnek eltávolítására s a meglévő bajok feltüntetésére a városi képviselőtestület figyelemztetni emberbaráti s pedagogiai szempontból utasított elnökséget.

A human intézetek nagylelkű alapítójának, Bárány Szentkereszty Stephanie urhölgynek, leghálásabb és legmelegebb köszönetet szavazott közgyűlés, minek tudomásra jutását elnökségre bízta.

A hangverseny jövedelmének számbavételére kiküldött bizottság jelentéséből örömmel értesült közgyűlés, hogy az összes bevétel br. Neuman Armin bereczki országos képviselő 5 ft adományával teszen 142 ft 96 krt; kiadás 37 ft 96 kr, maradt tiszta 105 ft, melyből 100 ft az „Eötvös-alap” rendes tagsági díjába felküldetni határozatott.

Előterjesztette Nagy Károly gondnal összeállított abbéli munkáját, mely a különböző beszédendő díjak nyilvántartására, illetve nyugtatványozására vonatkozó köny-

falusi bibliánál nem volt kisebb, hogyan vegye elő a bankban alól, hogy a kegyadományt beleírja azon kisasszony előtt, kivel egy pár perczel előbb már a leendő jogászbólról is, fülem hallatára, értekezletet tartott.

A kis gyermekek akkor jöttek zavarba, midőn a mama egy kést rejtgetve kezében, egyik sifon (ruhaszekrény) felénk nyíló ajtaját félig kinyitván, melléje beállott, a honnan alig hallható kopogtatást lehetett észrevenni.

Mielőtt kedves házi asszonyunk célját elérhetné volna, észrevette a kis leány, hogy a mama egyik pénzes szekrény, melyet nálunk tömlőznek neveznek, szándékszik feltörni a végett, hogy kiszabadítsa számunkra egynehány piczulát (tízkráczárast). A kis leány esdő hangon könyörgött a mamának, hogy ne törje fel, mert az az ő szekrénye. Halk rendreutasítás után a kis leány kötényébe rejtve arcát, előbbi szobájába ment, hol a kis fiúnak elpanaszolta az esetet, mire a nem eléggé fegyelmezett kis fiu minden tartózkodás nélkül a mamához rohant és azt torka szakadtából interpellálta a cserép-szekrény eltörése miatt; hiába igyekezett megnyugtanni, nem lehetett, sőt még tetézte kifakadását.

Ezen jelenet alatt a kisasszony szörnyen

vek tervezetét, a mik közgyűlés által tervezőnek kifejezett elismerő köszönetével egyhangulag elfogadtattak.

Végezetre M. Székely János elnök meleg köszönetet mondva Szöcs József polgármesternek, városi tanácsnak, polgárságnak a kitűnő fogadtatásért, a terem díjnélküli átadásáért, kir. tanfelügyelő, Eötvös Károly Lajosnak a megjelenésért, szakszerű tanácsaiért és kiváló meleg érdeklődéséért, a hangverseny közreműködőinek egyen-egyen őszinte köszönetet nyilvánítt, a közgyűlést lelkesült éljenek között bezárta.

—n.

Nyilvános szíves kérés Háromszékmegye t. iskolaszékeihez.

Alólirott Tanítótestületnek folyó évi okt. 21. és 22. ik napjain Kézdi-Vásárhelyen tartott közgyűlése alkalmával tek. Eötvös Károly Lajos háromszékmegyei kir. tanfelügyelő ur indítványa alapján határozatképen kimondatott, hogy a t. Iskolaszékeket tisztelettel kérje fel közgyűlés nyilvános uton, hogy felekezetre való tekintet nélkül szíveskedjék oda munkálni, hogy a tisztelt lelkes urak időnként az iskolába járó tanulóknak **gyermek Isteni tiszteletet** tartsanak.

Hogy minő vallás-erkölcsi haszna lenne a kis gyermekek értelmi felfogásához mért gyermek Isteni tiszteleteknek, az egyelőre kiszámíthatatlan. Épen ezért ismételtlen kérjük fel vármegyénk igen tisztelt Iskolaszékeit, szíveskedjenek e fontos ügy életbeléptetése iránt a nagyrabecsült lelkes urakat megkeresve, tisztelettel felkérni, hogy a vallásosság és erkölcsösség tovább fejlesztése érdekében a gyermek Isteni tiszteletekkel járó fáradságot meghozni méltóztassanak.

A fontos ügy pártolását ismételtlen kérve maradtunk a T. Iskolaszékeknek

Kézdi-Vásárhelyen, 1887. okt. 25-én

a „Háromszékmegyei Tanítótestület” közgyűlése nevében hazafias tisztelettel:

M. Székely János,
elnök.

Gyöngyösi István,
titkár.

Titkári jelentés

a „Háromszékmegyei Tanítótestület” 1885—7. évi működéséről.
(Folytatás.)

2. A tanítói járásköröktől beérkezett alkulárol felvett jegyzőkönyvek alapján tisztelettel jelentem, hogy alapszabályaink 19. §-a értelmében az 5 tanítói járáskör az 1885/6., 1887/8. három éves időszakra következőleg alakult meg:

a) Sepsiszentgyörgyi 23 taggal. Tisztségviselői: elnök: Málik József; másodelnök: Pál Károly; jegyző: Bodola Sándor; pénztáros: Csinády Lajos; választmánybau képviselő: Zayzon Béla, valamennyi sepsiszentgyörgyi tanító.

elpirulva, bucsuzatlan ott hagyta az én joggyakornoknak vélt koldustársamat. Azóta nem látták egymást, azt hiszem.

A házi asszony a bevégett művét után nehány piczulát papirba göngyölve, elitkolt boszusággal, a fiúnak szüntelen orditozása közepette, át is adott.

Mi is alig vártuk, hogy a jelenetnek vége legyen. A nélkül, hogy ebédre még egyszer marasztást vártunk volna, bucsut venénk.

Képzelteti a nagyon tisztelt közönség, minő ebédet kaphatott a kis fiu meg a tata...

Ezen elbeszél kis történet mindnyájunknak tanulságul szolgál.

A házi asszony megtanulta azt, hogy jövőre a szekrényt nem a sifonban, hanem a fatartóban tőri fel.

A kisasszony pedig elhatározta, hogy csak olyan férjet választ, ki legalább 5—10 forintot rendelkezése alatt fog tartani, a mit alig hiszek, kivált ha joggyakornokhoz talál férjhez menni.

Mi pedig megtanultuk és másokat is megtanítottunk arra, hogy a hónapnak utolsó hetében alsóbbrendű tisztviselőnél jóteknonyozó kéregetéssel senki se alkalmatlankodjék.

(Vége következik.)

b) Sepsi felső oltvidéki 23 taggal. Tisztségviselői: elnök: Álbú Sándor, étfalvi; másod elnök: Márkó József, oltsemit; jegyző: Szinte Sándor, sepsi-martonosi; pénztáros: Vass Pál, zaláni tanító; képviselő: Kiss Lajos, étfalvi ref. lelkész.

c) Sepsi felső járási 32 taggal. Tisztségviselői: elnök: László Lukács, ifefalvi; másod elnök: Ösz Salamon, uzoni; jegyző: Földes Géza, nagyborosnyói; pénztáros: Gál Károly, ifefalvi; képviselők: Csutak Lajos, bodolai és Pap György, kilényi tanítók.

d) Orbai 36 taggal. Tisztségviselői: elnök: Szabó Lajos, pákai; másod elnök: Sipos Sámuel, léczfalvi; jegyző: Simon Imre, zágoni; pénztáros: Bibó József, barátosi; képviselők: Szász János, papolci és Gál Antal, zágoni tanítók.

e) Kézdi 40 taggal. Tisztségviselői: elnök: Baló László, másod elnök: Nagy Károly, jegyző: Vajna Károly, pénztáros: Szabó Géza, kézdívásárhelyi; képviselők: Nagy Ferencz, dálnoki és Magyar György, maksi tanítók.

Az 5 tanítói járáskörben tehát a tagok száma teszen összesen: 159.

3. Közszertetben és tiszteletben álló Potsa József főispán ur ö méltóságának és tekintetes Ujvárossy József urnak, mint tanítótestületünk közgyűlése által megválasztott tiszteletbeli tagoknak, egy szépszámú küldöttségnek élén elnök a diszokmányt 1885. október 31-én, illetőleg december 6-án átadta.

4. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének b. pontja alatt hozott ama határozatnak, hogy az E. M. K. E.-nek testületünk 100 forinttal alapító tagja lett, szabályszerűen s a tanítótestület nevére kiállított alapító-levél beküldésével és 2 év alatt 40 frt alapítói díjletörlesztésével documentálva lett.

5. A segélyegylet igazgatóságával egyetértve, annak alapszabályaival egyetbe lett kinyomtatva a tanítótestület tanácskozási ügyrendje is, mely az egyes tanítói járáskörök elnökségeinek útján a tagok között kiosztott.

6. Örömmel jelentem, t. Közgyűlés, hogy román nemzetiségű Kásás György előtáti kartársunk 1885. év október 30-án Sepsi-Szentgyörgyön tartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyv 19. pontjában tett ama ígérete, hogy 50 frttal az E. M. K. E.-nek tagja kíván lenni, s jelzett összegnek évenkénti 5—5 frt fizetési törlesztés mellett 10 éven át kötelezi magát, már eddig 2 ízben — elnökségnek a befizetési időre való figyelemztetésével — készségesen teljesítetett a befizetés.

7. Indítványozás folytán tárgyalta választmányunk, hogy az „Eötvös-alap”-nak az új szabályok értelmében 100 frttal legyen testületünk rendes tagja. Lesz szerencsém ez ügyben e közgyűlés folyamán tüzetes előterjesztést tenni.

8. Alapszabályaink értelmében a járásköri és testületi közgyűlésekről igazolatlanul elmaradt tagokra a felhajtandó büntetés iránti lépéseket megtette választmányunk annyiban, a mennyiben azoknak neveit a tek. kir. tanfelügyelőséghez véleményes jelentés mellett beküldötte, melyre nézve a kellő intézkedés meg van téve 2019—1886. szám alatt.

(Folytatása következik.)

Különfélék.

— **Mulság.** A kézdívásárhelyi jótékony nőegyesület november 5-én kezd meg rendes öszi fillérestélyeit. Az első estélyt Nagy Dénesné, Székely Malvina és Málnási Albina urhölgyek és Szabó Gyula ur fogják rendezni. Az estélyek ezután is minden szombaton fognak megtartatni. A belépti díj 20 krban lett az időre is megállapítva.

— **Véres vadászkaland.** A zabolai erdőköz szokatlan nagy számban mutatkozó medvékre e hó 23-án és 24-én vadászat tartott. A vadásztársaság tagjai: a középázsiai utazásáról és vadászatairól irt jeles művéről is hírneves svájci illetőségű Moser Henrik, Gróf Miksa Armin, Gyárfás László kir. ügyész és Gyárfás Miklós kir. alügyész urak voltak. Az erdőőrök a friss havon 13 medvét nyomoztak ki; az első bajtás a község-

től ¼ óra járásra fekvő „Közhegy” nevű bércezen volt. A felhajszolt hat medve közül három a hajtók között viasszókótt, kettő a hajtásból kitört, egy erős him fekete medve lövésére került s az öreg medveadász Bagoly Ferencztől baloldalába kapott súlyos, de nem halálos lövéssel a hajtásba viasszókótt. A megsebzett vad a vadászok előtt a sűrűbe csörtetett, a hajtók közeledtével pedig — kik az adott utasítás ellenére a vérvnyomot követték — Kovács Lajos nevű hajtóra vetette magát, oldalán, kezén és arczán súlyos sebeket ejtett. A hajtók közül Bende Csiki Lajos a veszélyben forgó veje védelmére sietett, fejszéjével a medvéhez sujtott, mire a sebzett vad őt támadta meg, mely küzdelem közben Kozma Ferencz nevű puskás oda érkezett és a medvének hátába lőtt. A rosszszul irányzott lövésre még dühösebbé lett vad most Kozma Ferencz puskást támadta meg; féktelen dühében karjait rágtá, arczát és nyakát kápsálta. A hajtók már bátorságukat veszítették, még a puskával ellátott románok sem mertek közelíteni, a bokrokba meghúzódva segélyért kiáltottak. A vadászok közül a rémes jelenethez legközelebb álló Gyárfás Miklós hirtelen a vész helyszínén termelt; odaérkezésekor a két lábán álló medve Kozma Ferencz első lábaival átölelve tartotta és szájjával mardosta; e kényes helyzetben — melyben a czélt élvessztett lövés a Kozma Ferencz halálát is okozhatta — kénytelen volt löni; jól irányzott lövése, a medve ellen védekező Kozma Ferencz jobbkezeének középujját könnyen horzsolva, a medvét fején találta és leterítette. A medvétől való küzködés közben bámulatos lelkierőt tanúsított Kozma Ferencz a sikerült lövés eldördültével „köszönöm, uram, hogy megmenté életemet” felkiáltással eszméletlenül összerogyott. A Gyárfás Miklós nyugodt és bátor fellépésének tulajdonítható, hogy egy emberélet áldozatul nem esett s a további vérengzésnek vége szakadt. E szerencsétlen esemény miatt a vadászat folytatása abban maradt, a sebesültek haza szállítottak s a jótékonyaság gyakorlatában sohasem késedelmező özv. gróf Miksa Benedekné intézkedésére a leg gondosabb orvosi ápolás alá vétettek. A Kovács Lajos és Bende Lajos sérülései nem nagyon súlyosak, a Kozma Ferencz élete sem forog veszélyben. Az elejtett medve 168 kilót nyomott. Másnap a vadászatot folytatták. Három hajtásban a hajtók 8 medvét hajtottak fel. A lövésre került négy maczkó közül egy kifejlett két éves nőtényt elejtettek, kettőt súlyosan sértettek, egyet hibáztak.

— **A vádlottak padjáról.** Vigan mulatott az ozsdolai ifjuság 1887. január 7-re virradólag. Nemcsak a táncz járt, hanem az italosoknak is nagy menedéke vala. Mi természetesebb annál, hogy a nekihevelt ifjuságnak borozásközben eszébe jutott, hogy nekik Kalányos Mihályval némi leszámolni valójuk van azon tényéért, hogy mult vasárnap egyiküket meg akarta verni. Nosza felkerekednek s Kalányos Mihály cigányputrija elé vonulnak. A támadás terve aképen lett besoztva, hogy Csiki András és János ténykednek, a többi meg mint hátvéd fedezni fogja a támadókat. A terv kitünően sikerült; Csiki András a cigányviskó ajtaján kopogva, bebecsáztatott s olyképen kívánt az ajtónyitót Kalányos Mihálynének jó estét, hogy egy bottal fejbe ütötte. Csiki János is belépett s ketten aztán megmutatták, hogy miképen verik a cigányt. Mikor aztán a legények a cigányt és feleségét jól helyben hagyták, az egyik legény az asszony karjai közül kiragadta kis gyermekét s a nagy hidegben cigánypongyolában kidobta az udvaron levő pajtába. Kalányos uram sem volt egészen tétlen; kést ragadott s mindkét Csikit hátba szúrta, egyiken könnyű s másikon meg súlyos sértést okozván. A nagy zajra a szomszéd Kalányos Ádám is felébredt s feleségével s 3 leányával a fenyegetett rokonok segítségére sietett. A szomszéd putrilakóinak intervencziója folytán Csikiék és társaik elszéledtek s a jó rokonoknak csak az a szomorú kötelesség jutott, hogy Kalányosékat a vértől felmosdassák. Ennek megtörténte után a részvevő familia hazatért, hogy folytatná megszakasztott álmát. Utközben azonban a legények ut-

jokat állották. Kalányos Ádámot és nejét földre verték, a leányok elszaladtak. Ezen dulakodás alatt Kalányos Ádám sulyos testi sértést kapott, Kalányos Ádám pedig oly sérüléseket szenvedett, hogy két napra rá meghalt. — Ezen kétszeres büntényért állott folyó hó 20-án a bíróság előtt egy tuczat osdolai legény. Az ifjuság erős tagadásban volt, de a körülmények és tanuk erősen rávallottak. Kalányos Mihály uram erős fantáziával vázolta az ő szomorú esetét, többek között így szólván: „Istállom a nágyaságos urakat, úgy össe-vissa vertek, hogy egészen meg voltam hálva.” A tárgyalás egész nap tartott, míg végre a törvényszék ítéletet hozhatott. E szerint Csiki András és Csiki János magának megsértéséért és halált okozó sulyos testi sértésért 3—3 évi, Fekete Ferencz és Vajna János halált okozó sulyos testi sértésért 2—2 évi, Felcsér Lajos sulyos testi sértésért 1 évi börtönrre, Gergely Pál, Gondos István és János Lajos magának megsértéséért 2—2 havi fogházra ítéltettek.

RÖVID HIREK.

Holub, a híres Afrika-utazó, Temesvárra meghívott, hogy tartson felolvasást. — **Pancsován** emléktáblákat állítanak sz. László és IV. Béla magyar királyok emlékére. — **Kossuth Lajos** nagy hazánkia igen értékes könyveket ajándékozott a természettudományi társulatnak. A könyvek Olaszország csigafauáját tárgyalják. — **Szilágyi Dániel**, a magyar emigráns és tudós emlékére igen szép sarkóvet emelt a konstantinápolyi magyarság. A felavatás f. hó 16-án ment végbe megható ünnepélyvel. — **Bosznia** bihácsi kerületének mohamedánjai egy küldöttség által fejezték ki alattvalói hűségüket a királynál. — **A francia** katolikus munkásegyletek több mint 1200 tagból álló küldöttség get menesztettek Rómába a pápához. A munkások tisztelgését e hó 16-án fogadta az egyház-fejedelem. — **Hajó-összeülökös** volt a napokban Beachy-Head közelében. Az egyik hajó legénységéből 14 a tengerbe fult. — **20,000** ember vándorolt tavaly Ausztria-Magyarországból New-Yorkba. — **Kétszáz** ezer frtot nyert a bécsvárosi sorsjátékon egy prágai színész. — **Nagyváradon** egy baka levágta a balfűt, hogy alkalmatlanná tegye magát a katonaságra. Az öncsonkító, természetesen, börtönbe került. — **Az orosz czárné** közelebről elolvastán az „Ember tragédiáját”, oly nagy hatást tett rá e remek mű, hogy Zichy Mihályt megbizta, hogy a kiválóbb jelenetekhez illusztrációkat készítsen. Most Zichy a pompás rajzok számát 45-re egészíti ki. — **Hontmegye** intelligenciája e hó 20-án kegyeletes ünnepélyt rendezett Ipolyságon jeles születésnapján, Ipolyi Arnoldnak, emlékére. — **Wiesbadenben** a természetvizsgálók gyűlésén két farkatlan macskát mutattak be, melyeknek az anyjuk véletlenül vesztette volt el ezt a testi ékességét s a két kis macska már ezen fogyatkozással jött a világra. — **Radzivil Ede** herceg német birodalmi képviselő belépett a Benedek-rendiek szerzetébe. — **Crispi** olasz miniszter Nápoly városában megtiltotta, hogy az épületek külső falaira a hívők szentképeket akasszanak, mert az ily képek előtt összerördő imádkozó tömegek közt mindentféle kihágások szoktak előfordulni. — **Buenos Ayresben** most jött nyomára, hogy az előbbi kormányzó a pénzügyminiszterrel egyetértőleg 4 millió franknyi összeget sikkasztott el az állam pénztárából. — **Holub**, a híres Afrika-utazó, és neje, pénteken kihallgatáson voltak a királynál. Holub jelentést tett a királynak afrikai utjáról. A király nagy figyelemmel hallgatta Holub előadását s többször kérdéseket is intézett hozzá. — **A párisi** előkelő hölgyvilág körében legújabbán az a divat kapott lábra, hogy a harisnyakötők csatjait értékes gyémántokkal díszítetik.

CSARNOK.

Háboru és béke.

(Csatateri tudósítás.)

A ki Budapestnek minden utcáját járta, az bizonyosan járt már a „Három szivarvég utcában” is. S ha járt a három szivarvég utcában, akkor szüksésképen látnia kellett azt a két kereskedést, mely egymással szemben volt az utca közepe táján s mely két kereskedés közül az egyik a krokodilhoz, másik a vizilóhoz volt czimezve. Az első bolt felett óriási táblán egy szörnyű, borzasztó krokodil volt festve, mely szerencsétlen szerencsétlen tépett össze millióm darabra. A szerencsés keze és lába, mint már

letépett részek, — nem jutván nekik hely a táblán — a szörnyű krokodil hátára voltak festve s ott nyújtogatták fekete ujjukat. Iszonyu volt azt látni!

A tábla alatt ékes aranyos betűk hirdették a kíváncsi s egyszersmind bámuló világnak, hogy e bolt és a rémséges szörnyeteg tulajdonosa Thököli Efraim, enni és nem enni-való áruknak a világ számára eladója. Rindviehernek hitták azelőtt az érdemes urét, de az Adolfskának, a család himnümű díszének kértére Thökölire változtatta nevét.

Ezenkívül egy másik tábla is volt hirdetője a hazai különlegességek eme nagyszerű raktárának. E tábla az ajtó mellett függött a bolti tárgyak kimerítő sorozatával. Ékesen festett szappan és fagyugyertya-asztagok között ott volt felírva asszonyi helyesírással: „Id kabbatóg a következők hűvejes vetemenyek: bab, borsó, lenőse, szekérkenő, szappan és ostornyél.” Minek tárgyilagos bizonyítására szákokban, fiókokban, üvegekben voltak felhalmozva a kirakat üvegtáblái mögött a fennevezett kereskedelmi cikkek.

A bolt tulajdonosa Thököli Efraim ur volt; családja e tisztelt urnak fiából: Thököli Adolfból, és érdemes nejből: Zálakából állott.

Mi azonban, daczára, hogy vérünk lángra gyul, valahányszor kiejtjük a Thököli nevet, nem fogjuk Efraim urat e históriát, de azért még ezen ágon egyetlen őst sem számító néven nevezni, mert megmaradunk az utca által adott név mellett.

Az utca ugyanis eszmétársítás után a bolt keleti arczu tulajdonosát Krokodilnak nevezte, s mi is így fogjuk tehát hini.

Am ismerkedjünk meg a három szivarvég utca másik nevezetességével, a szemközt levő kereskedés tulajdonosával, Bezerédi Náthán urral is. Az ő boltja felett levő hatalmas tábla szintén egy exotikus képet tár előnkbe, névszerint egy cukornád közt fetregő vizilovat.

Hatalmas állat. A helyzet, melyet a cukornád közt elfoglal, valóban meglepő és a vizilovak természetrajzában még eddig ismeretlen, tehát ujonan felfedezett jelenség. Accodálatos arányu állat ugyanis tórdén áll s feje, melynek nem jutott hely a táblán egyebütt, hasa alá van rajzolva egész külön a testtől, mi azonban nem alterálja kelet eme hamisítatlan szülöttét abban, hogy ne egyék, mit a fogai közt tartott cukornád bizonyit legélesebben. Bezerédi ur ugyanazon cikkekét árulja, miket a Krokodil, s így nem csodálkozhatunk, ha az egyenlítőnek eme ide vemedett két állata irtózatosan gyűlöli egymást. A Viziló — mert így hívják a Krokodil ellenlábását — magán kívül még két családtagot számlál, ép úgy, mint melegővi kollegája. Csakhogy az ő családjának a kis Viziló, vagyis Szidi kisasszony, képezi a büszkeségét.

Neje, ki leányával együtt lelke mélyéből gyűlölője szintén a Krokodil-családnak, egy terjedelmes, elhízott asszonyaság, s egész szenvedélyvel szokott a boltajtóból veszedni a Krokodilnéval.

Általában megjegyezzük, hogy az utca a czégtáblákon levő rémálatok neveit átvitte a tulajdonosok családjára is, és így keletkeztek: a Vizilóné, kis Viziló, Krokodilné és a kis Krokodil.

A kis Krokodil és a kis Viziló, azaz Adolf urfi és Szidi kisasszony, örökölték a családi gyűlöletet és folyton iparkodtak bámulatos haragra ösztönözni egymást.

A két család közti engesztelhetetlen gyűlölet, mernék mondani vérboszu, ott leli magyarázatát, megjegyezzem: fő magyarázatát, hogy mikor a két ur még legény volt, épen egymás nejének — akkor még leányoknak — udvaroltak s a hozomány után való erősség, meg a szív ohajtása nem engedik fedletetni, hogy egyik a másikat, a másik az egyiket ütötte el a valódi földi boldogságtól. S ha a férfiak gyűlöletének ez az alapja, természetes, hogy a két asszonyának sem volt más. Mindkettő a másik által vélte elraboltnak élete örömeit s lelkük mélyén titkos boszút forraltak egymás ellen.

És szörnyű volt a küzdelem, a melyet folytattak a Krokodil- és Viziló-család. Reggel

mikor kinyílt az üzlet, öt órákor, megkezdődött a nagy csata, s esti 10 óráig, boltbecsukásig, tartott. A Krokodil kezdte; nagy ládákat bontott fel a bolt előtt, melyek tele voltak szappannal, gyertyával, petróleumos korszokkal, s azokat darabonként, világért sem egyszerre, hordogatta be üzletébe, a mivel a másikat halálra boszantotta, mert a Vizilónak még mind nyakán volt a régi.

Nem állhatta meg, átszolt az exotikus kollegához:

— Maga sem el fog adni aztat.
— Eladok akkor, mikor maga a lányát.
— Kifizetett azt a gyertya már?
— Nem is kontóra veszek én aztat, mint maga; hallja maga, mit khiabálja? ne khiabálja.

— Ki khiabál? maga khiabál, nem én khiabálok, ün khiabál.

— Ne orditozza maga, Viziló; úgy orditozza, mint egy marha.

— Khicsoda marha? maga marha; ő marha s azt mond, hogy én vagyok marha; maga marha.

Ekkor már természetesen a többi családtagok is előkérültek, s ki-ki kiválasztva a maga ellonfelét, megindul a csata.

A kis Krokodil átszól:

— Maga Viziló kisasszony mosdotta már?
— Jobb tenne, ha megfösölne a hajta fején.

— Minek? maga sem szok tenni aztat.

Szidi kisasszony, ki szereti a regényből olvasottakat felhasználni, gyorsan replikáz:

— Magát is el fog emészteni az idő vasfoga.

— Mint magát már elemésztt az, úgy-e?

— Följön bele ün a velencei lagunába.

— Ünt meg üssön meg a villámlás.

Ezen épületes párbeszéd alatt természetesen, hogy az üzenetváltás még mindig folyik a férfiak között, s hogy hija ne legyen az utca mozgalmának, a nők is elkezdik. Vizilóné támadt rá a Krokodilnéra:

— Maga asszony onnan az utcáról menjen be, mert maga ront a levegő.

— Magát vigyék be a hordárok, mert maga egy alakatlan hústömeg.

— Maga szeplős.

— Magának nincs foga.

— Maga khiabál.

— Én nem khiabálok, maga khiabál.

— Maga ordit.

— Maga ordit, nem én.

— Haj, Náthán, csöfolkodja; össed pofon.

— Menynyél Efraim, lökjed meg azt az asszony, taszicsál be az ajtón.

És így tart ez nap nap után; ha egyik kezd, a másik folytatja; néha egyes családtagok ácsapnak a másik hatáskörébe is. A kis Krokodil gyakran megkérdi:

— Viziló bácsi, él még a leánya, nem pészédte meg eddig?

Mire természetesen a Viziló ur összeszamarazza a fiut, ki siet panasza a mamához. A csata újra kezdődik, először a Krokodilné a Vizilóval, azután a különféle családtagok együtt.

Ha jön valaki vásárolni az egyik boltba, azt a másik már előre elfogja s kapacitálni kezdi. Ezt nem lehet engedni, rohan a károsodni való s kapacitálja másfelől. Huzzák, rángatják a szerencsétlen vásárlót, majd ki-
tépik a karjait.

Egymás portékáját gyalázzák.

— Az rosszat ad.

— Az csal.

— Ö rossz pénzt adja.

— Ö belemos a kezét az eczetbe.

— Ö köport tesz a sóba.

— Ö kifőzi a pótkávét.

S a jó ég tudná, miféle piszkos, titkos bűnt nem kennek egymásra.

Igy tart ez a küzdelem már 22 éve. A gyermekek egykorúak, de azért nem lángol egymásért a szívök. A férfiak jó barátok, az asszonyok jó barátnők voltak, de nincs már barátság, vége már annak. S folytatják a küzdelmet nemcsak nyíltan, hanem titokban is. Ha egyik család elmegy valahova ismerősök közé, ott biztosra lehet venni, hogy a másikat leteremti.

Egy közös barátjuk van: az Elefánt. Goldfuchs Ábrahám az „Elefánthoz” címzett vendéglő tulajdonosa; ezt látogatják meg

néhanéha s ennek panaszozik el a másikbűneit. Goldfuchs Ábrahám, az Elefánt, pedig nagyon ravasz ember s felhasználja a küzködő felek gyűlöletét.

— Ori barátom, — szokta mondani néha, — te vagyol ejdszörnyő helyzetbe, rólad a tied elenség annyi minden összebeszéli, hogy oz elborzasztja engemet.

— Miesodát összebeszéli?

— Aztat én nem mondok meg neked, mert akkor te fogod edj borzasztó boszó állani, a mit én nem akarok, hogy tegyél.

— Ábrahámkám, mangyál meg azt nekem

— Nem, nem mandak.

S így beleütvé az éles tört áldozata lelkebe, Goldfuchs Ábrahám elhallgat. De a küzdelmes fél nem tágít s titokban megpótolja egy félfont kávéval s ugyanannyi csukorral szavait, s evvel a készülettel aztán az Elefánt feleségéhez fordult.

Az asszony pedig, meghatva a nyomatékos kérés által, elmondja, hogy bizony a másik ellenfél rosszban töri a fejét stb. stb.

Az esetből rendesen egy nagy veszekedés lesz s nyert az egészen Goldfuchs Ábrahám egy félfont kávé s ugyanannyi csukrot.

De egy viharos téli este, mikor a boltot bizvást be lehetett csukni akár nyolcz órákor, úgy sem jött senki vásárolni, a viziló nem hagyta magát rászédetni, ráförmedt az Elefántra:

— Mit beszélek annyi? mongyál meg, a a mit tudod, mingyár, mert ha nem, összestépem tégedet ezer darabra.

Az Elefánt megijedt s kivallotta rögtön, hogy a Krokodil a Vizilóval hamis pénzveréssel gyanúsítván, fel akarja adni.

A Viziló elrémült erre a borzasztó gondolatra. Már látta magát mint elítéltet a fekete börtön penészes fenekén; majd megporozók sereglettek körölte s életfogytiglan tartó gályarabságra vitték; látta, a mint a boltot megveszi a Krokodil s kilöki belőle leányát, feleségét, a kövér asszonyt, az meg elesik a durva lökéstől és nem fog felkelni tudni. S nem huzza fel senki...

— Nem, nem hozzá fel senki — mondogató magában.

— Khicsodát nem hóz fel? — kérdi az Elefánt.

— A feleségemet.

— Hogy nem hozzá fel?

— Ögy a földről — zokogá a Viziló, majd meg szörnyű dühös lett s felkiáltott:

— Boszó, boszó, dreimal boszó!

S elrohant, de nem a Krokodilhoz, hanem a rendőrségre. Itt hajtotta végre ördögi tervét. Elmondta, hogy a Krokodil egy hamis pénzverő bandának a feje, temérdek a hamis pénz a házában s aztán magában elgondolta, hogy hogy megfogta ő most a Krokodilt a saját veremben, mert:

— A ki vermet ássa, magát esi ő abba bele.

(Vége következik.)

V. F.

Szerkesztői izenetek.

Főt. Z. D. urnak ímecefalván. Köszönjük szives tudósítását, de meg lett előzve. Kérjük jövőre is becses munkálkodását. Szives üdvözlét!
Sz. J. né urhölgynek. Köszönjük, jönni fog.

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

Sz. 115. — 1887.

eln.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékmegye főispánja méltóságos Ptósa József urnak idei 586. számú rendelete következtében a kézdívásárhelyi, üresedésbe jött rendőrkapitányi állás betöltésére pályázat hirdettetik.

Az összeférhetlenségi törvény alapján az 1886-ik évi XXII. t.-cz. szerint a városkapitányt élethossziglan a főispán ur nevezi ki.

Fizetése évi 600 frt és szállásbér 130 frt járandóság leend, melyet a város-pénztárából havi részletekben kap.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen hivatali állás betöltésére képesnek érzik magukat, szabályszerűleg felszerelt pályázati kérelmüket folyó évi november hó 10-éig hozzám adják be.

Kézdi-Vásárhelytt, 1887. október 23.

Szőcs József,
polgármester.

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdi-Vásárhelytt.

Szám 1347. — 1887.
tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kásonújfalvi Tima Mihály végrehajtónak Tima Lőrincz hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 172 frt 15 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszentmártoni kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbíróóság) területén lévő, a kásonújfalvi ingatlanokból végrehajtást szenvedőt illető $\frac{1}{2}$ részre és pedig 4924, 4925. kaszáló 8 frt 50 kr, 5456. kaszáló 65 frt 50 kr, 7747. szántó 3 frt 50 kr, 7751. szántó 10 frt, 7759. szántó 4 frt 50 kr, 7953. szántó 1 frt 50 kr, 7950. szántó 1 frt 50 kr, 9329., 9330., 9331. kaszáló és szántó 8 frt 50 kr, 9936. szántó 5 frt 50 kr, 10029. szántó 10 frt, 10830. szántó 9 frt 50 kr és az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §. D. pontja alapján az alábbi ingatlan egészére és pedig 8303. faház 300

frt, 8304. szántó 100 frt ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi november hó 17-dik napján délelőtt 10 órákor Káson-Ujfalu községhez tartozó megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. -sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Csik-Szentmártonon, 1887. október hó 13-án.

Gaal István,
aljbíró.

„Neue Illustrirte Zeitung.“

Chef-Redacteur: **Baldwin Groller.**

Abonnements-Einladung.

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ hat am 1. Oktober ihren neuen, sechzehnten Jahrgang begonnen.

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ erscheint in dem neuen Jahrgange mit wesentlicher Vermehrung, sowohl in literarischer wie in artistischer Beziehung unter theilweiser Benützung des Inhaltes des weltbekannten Familien-Journals „Über Land und Meer“, richtet dabei jedoch natürlich, wie bisher, ihr Hauptaugenmerk auf das österreichische Element.

Die Leser erhalten allwöchentlich eine meistens drei Bogen = 24 Folio-Seiten starke Nummer.

Noch wie vor findet in der „Neuen Illustrirten Zeitung“ der Roman, die Novelle und das Feuilleton im weitesten Sinne die eingehendste Beachtung und Pflege, und was den artistischen Theil des Blattes betrifft, so weisen wir nur darauf hin, dass die vorzüglichsten Künstler Oesterreichs und Deutschlands für denselben gewonnen sind.

Auch die bei unseren Lesern so beliebt gewordene Spielecke wird, wie bisher, eine Fülle des unterhaltenden und anregenden Stoffes bieten. Gleich in der ersten Nummer des neuen Jahrganges veröffentlichten wir mehrere Preisträthsel mit Preisen an Kunst- und Prachtwerken

im Werthe von 1000 Gulden.

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ kostet incl. wöchentlicher Franco-Zusendung per Post:

Für Österreich-Ungarn: Für Deutschland von Wien versendet:

Ganzj. fl. 8, halbj. fl. 4, viertelj. fl. 2. Ganzj. M. 18, halbj. M. 9, viertelj. 4.50.

Für alle Staaten des Weltpostvereines:

Ganzjährig Fr. 30, halbjährig Fr. 15, vierteljährig Fr. 7.50.

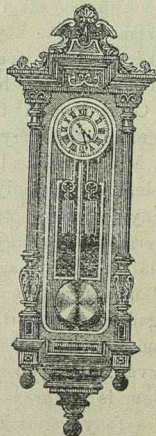
Die Administration der „Neuen Illustrirten Zeitung“ in Wien

III., Radetzkystrasse Nr. 12.

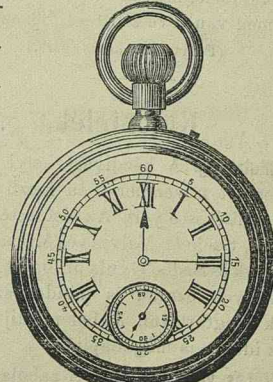
BOTH J. és BREITMEIER

órás, látszerész és aranyművesek Brassóból,

a vásári sátorban a nagyvendéglő előtt.

ajánlják dus választékaikat valódi schweizi zsebórákból, mindennemű schwarzwalddi falórák, valamint izléses inga- és ébresztő-óráikból; legfinomabb szemüvegek és mindennemű arany és ezüst éksze-
reikből.

Olesó árak és szolid portéka 5 évi felelősség mellett.

Kézdi-Vásárhelytt, 1887. október 26.

Tisztelettel
Both J. és Breitmeier
Brassóból.